IBR-IRE
Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

De heer Jan VERHOEYE
Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige normen (CBN)
City Atrium
Vooruitgangstraat 50 - 8ste verdieping
1210 BRUSSEL

Correspondent	Onze referte	Uw referte	Datum
sg@ibr-ire.be	AVB/CDH/CL		04/11/2026

Geachte heer Voorzitter,

Betreft: Ontwerpadvies "Fusies en splitsingen van vennootschappen met een negatief nettoactief", update van CBN-advies 2022/01

De Commissie voor Boekhoudkundige Aangelegenheden (hierna: de Commissie) dankt de Commissie voor Boekhoudkundige Normen voor de raadpleging over het ontwerpadvies tot update van CBN-advies 2022/01 "Fusies en splitsingen van vennootschappen met een negatief nettoactief".

Op verzoek van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft de Commissie het ter raadpleging voorgelegde ontwerpadvies onderzocht.

Hieronder vindt u de opmerkingen die het IBR onder uw aandacht wenst te brengen.

1. **Kwalificatie van de verrichting bij een negatieve of nulwaarde van de ruilwaarde**

In randnummer 11 concludeert het ontwerp dat wanneer de ruilwaarde van de overgenomen of gesplitste vennootschap negatief of nul is, de verrichting niet als een fusie of splitsing kan worden beschouwd.

De Commissie is van oordeel dat deze stelling moet worden genuanceerd om rekening te houden met de bijzondere situatie van fusies tussen zustervennootschappen.

Het is dan ook aangewezen te verduidelijken in welke mate de in randnummer 11 geformuleerde conclusie eveneens op dit type verrichting van toepassing is, dan wel of deze, gelet op haar bijzonderheden, een afzonderlijke behandeling vereist.

2. **Draagwijdte van het standpunt van de CBN over de juridische toelaatbaarheid van de verrichting**

In randnummer 12 stelt het ontwerp dat geen enkele wettelijke bepaling een fusieverrichting verhindert die ertoe leidt dat het boekhoudkundig nettoactief van de overnemende vennootschap negatief wordt. De Commissie is van oordeel dat deze stelling moet worden genuanceerd. De vraag naar de toelaatbaarheid van een dergelijke verrichting betreft immers juridische overwegingen die de louter boekhoudkundige verwerking van de verrichting overstijgen.

De Commissie stelt daarom voor dat het ontwerp de toepasselijke boekhoudkundige verwerking uiteenzet in de hypothese waarin de partijen van oordeel zijn dat de verrichting rechtsgeldig kan worden uitgevoerd, zonder zich in algemene zin uit te spreken over de juridische toelaatbaarheid ervan, met name in het licht van vraagstukken zoals de organisatie van insolventie.

De Commissie stelt bovendien een verschil vast tussen beide taalversies: de Nederlandstalige versie vermeldt dat "geen enkele Belgische wettelijke bepaling" de verrichting verhindert, terwijl het adjectief "Belgische" niet voorkomt in de Franstalige versie. Beide versies dienen op dit punt te worden geharmoniseerd.

3. Samenhang tussen de randnummers 17 en 20

In randnummer 17 stelt het ontwerp dat bij de overdracht van het boekhoudkundig eigen vermogen "voor zover mogelijk" de regels inzake de overdracht van het fiscaal eigen vermogen moeten worden gevolgd. Randnummer 20 bepaalt daarentegen dat de verdeling van het boekhoudkundig eigen vermogen "eveneens moet worden afgestemd" op de verdeling van het fiscaal eigen vermogen.

Om de samenhang tussen beide passages te verzekeren, stelt de Commissie voor ook in randnummer 20 te verduidelijken dat deze afstemming voor zover mogelijk gebeurt.

4. Samenhang van het voorbeeld betreffende de balans van vennootschap B

De Commissie stelt een fout vast in de balans van vennootschap B op pagina 9. Aan de passiefzijde worden momenteel een kapitaal van 1.000, een onbeschikbare reserve van 5.000 en een overgedragen resultaat van 3.000 vermeld, waarbij dit laatste wordt voorgesteld als het resultaat van "-2.000 + 5.000". Deze bedragen leiden tot een totaal van 9.000, terwijl het balanstotaal 4.000 bedraagt.

De boeking met betrekking tot de vorming van de onbeschikbare reserve moet derhalve worden gecorrigeerd zodat het overgedragen resultaat -2.000 blijft. Het passief zou dan als volgt moeten worden voorgesteld:

- Kapitaal: 1.000
- Onbeschikbare reserve: 5.000
- Overgedragen resultaat: -2.000
- Totaal: 4.000

Deze correctie zou tevens de samenhang verzekeren met de toelichting die op de tabel volgt, volgens welke vennootschap B aanvankelijk een overgedragen resultaat van -2.000 ontvangt en vervolgens een onbeschikbare reserve van 5.000 wordt gevormd.

5. Latere verwerking van de onbeschikbare reserve

In hetzelfde voorbeeld vermeldt het ontwerp dat de in hoofde van vennootschap B gevormde onbeschikbare reserve zou kunnen worden omgezet in een beschikbare reserve, voor zover vennootschap A haar overgedragen negatief resultaat na de splitsing aanzuivert.

De Commissie stelt zich vragen bij de logica van deze verwerking. Na de partiële splitsing vormen vennootschappen A en B immers juridisch onderscheiden entiteiten waarvan het aandeelhouderschap zich verschillend kan ontwikkelen.

In deze context is de Commissie van oordeel dat het verband tussen de latere evolutie van het overgedragen resultaat van vennootschap A en het beschikbare of onbeschikbare karakter van een bij vennootschap B geboekte reserve nader moet worden gemotiveerd.

6. Aanvullende opmerkingen

Ten slotte vestigt de Commissie de aandacht op de volgende punten:

- Randnummer 8 – de Commissie stelt vast dat de Franse en Nederlandse versie niet volledig met elkaar overeenstemmen. Terwijl de Franse versie de hypothese viseert waarin de ruilwaarde en/of de boekwaarde van de overgenomen of gesplitste vennootschap negatief zou zijn, gebruikt de Nederlandstalige versie de formulering "ruil- of boekwaarde". De Commissie stelt daarom voor beide versies te harmoniseren zodat zij dezelfde hypotheses dekken.
- Voorbeeld 2, pagina 6 – ruilwaarde van vennootschap A: de tekst vermeldt dat de ruilwaarden van de vennootschappen A, B en C respectievelijk 5.000, 15.000 en 12.000 bedragen, terwijl de daaropvolgende tabel voor vennootschap A een ruilwaarde van 10.000 vermeldt. Deze inconsistentie dient te worden gecorrigeerd.
  De Commissie stelt zich bovendien vragen bij het nut om deze waarden in het voorbeeld in detail weer te geven, aangezien zij in het verdere verloop van de redenering niet worden gebruikt, behalve om vast te stellen dat zij positief zijn. De toelichting zou dan ook kunnen worden vereenvoudigd door aan te geven dat de ruilwaarden van de betrokken vennootschappen positief zijn en dat de verrichting om die reden kan plaatsvinden.

***

IBR-IRE
Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs d'Entreprises

Met bijzondere hoogachting,

Signed by:
Alexis van Bavel
E759B97BCF4F46F...
Alexis VAN BAVEL
Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige aangelegenheden van het IBR